

Αρειος Πάγος: 1681/1990, Τμ. Β'

Πηγή: Δ.Ε.Ν. 48/92 σελ. 985

Περίληψη: Σύμβαση έργου, κυρωθείσα με νόμο, κατά την οποία ο εργολάβος δημοσίου έργου ευθύνεται εις ολόκληρον μετά του υπεργολάβου και των μισθωτών του τελευταίου για τις ζημίες που αυτοί προξενούν κατά την εκτέλεση του έργου. - Εφαρμόζεται και στη σύμβαση αυτή ο Ν. 1396/83 περί μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές κλπ. - Αν συμβή εργατικό ατύχημα σε μισθωτό του υπεργολάβου, ο εργολάβος ευθύνεται ως προστηθείς από τον υπεργολάβο που είναι εργοδότης του παθόντος μισθωτού. - Αναγκαστική ομοδικία μεταξύ του εργολάβου και τρίτων με τους οποίους αυτός συνεργάστηκε υπό την μορφή κοινοπραξίας.

Απόφαση Δικαστηρίου

Εισηγητής: Ι. ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ

Δικηγόροι: Μ. Γιαμπουράνης

Όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφασή του, κατά τη σαφή έννοιά της, το Εφετείο έκρινε ότι η ευθύνη της αναιρεσείουσας εταιρείας για τον τραυματισμό του αναιρεσιβλήτου, μισθωτού του υπεργολάβου, κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου τμήματος του κατωτέρω έργου, πηγάζει από την με το Ν. 1398/83 κυρωθείσα και συνεπώς ισχύ νόμου έχουσα σύμβαση που καταρτίστηκε μεταξύ εκείνης (αναιρεσείουσας) και του Ελληνικού Δημοσίου για την κατασκευή του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Πατρών, κατά την οποία (άρθρο 2 παράγρ. 3) επιτρέπεται η υπεργολαβική εκτέλεση τμημάτων του έργου, χωρίς αυτό να απαλλάσσει τον εργολάβο από οποιαδήποτε ευθύνη, την οποία θα εξακολουθεί να φέρει τόσο για τον υπεργολάβο όσο και για το προσωπικό του υπεργολάβου. Συνεπώς πρέπει να απορριφθεί προεχόντως, ως στηριζόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση ο πρώτος λόγος αναιρέσεως κατ' αμφοτέρα τα μέρη του με τα οποία προβάλλονται οι αιτιάσεις της ελλείψεως νομίμου βάσεως και παραβίασεως των διατάξεων των άρθρων 932 ΑΚ 1, 8 Ν. 551/15 και ΑΝ 1846/51, ως εκ του ότι στην προσβαλλομένη απόφαση δεν υπάρχει παραδοχή ότι η αναιρεσείουσα είχε την ιδιότητα του προστηθέντος από την εργοδότηδα (υπεργολάβο) του αναιρεσιβλήτου.

Μετά την κύρωση με το Ν. 1398/83 της μεταξύ της αναιρεσείουσας και του Ελληνικού Δημοσίου συναφθείσης συμβάσεως έργου, ή στην προηγούμενη σκέψη παρατεθείσα διάταξη του άρθρου 2 παράγρ. 3 της συμβάσεως αυτής, ως ειδική αλλά και χρονικώς μεταγενέστερη, αποκλείει ως αντίθετη με αυτή, την εφαρμογή των άρθρων 1 και 3 του προγενέστερου Ν. 1396/83 που προβλέπει υποχρεώσεις λήψεως και τηρήσεως μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές κλπ., κατά τα οποία ο νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται στα δημόσια έργα, όπως είναι αυτό που ανέλαβε να εκτελέσει στην προκειμένη περίπτωση η αναιρεσείουσα. Ενόψει αυτού, καθώς και του ότι, κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 2 παράγρ. 3 της με τον Ν. 1398/83 κυρωθείσης συμβάσεως εκτελέσεως του ανωτέρω έργου, ή εργολάβος ευθύνεται εις ολόκληρον με εκείνους, γενικώς και ανεξαιρέτως, για κάθε ζημιογόνο κατά την εκτέλεση του έργου ενέργεια τόσο του υπεργολάβου όσο και του προσωπικού του τελευταίου, εξαιτίας της οποίας γεννάται υποχρέωση αποζημιώσεως οποιουδήποτε, όπως κατά τη σαφή έννοια της προσβαλλομένης αποφάσεώς του έκρινε και το Εφετείο, ο δεύτερος κατ' αμφοτέρα τα μέρη του λόγος αναιρέσεως: α) ότι παραβιάστηκαν οι διατάξεις των άρθρων 1 και 8 του ΒΔ της 24/7-25/8.20 "περί κωδικοποίησης των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχημάτων εν τη εργασία παθόντων εργατών και υπαλλήλων" και β) ότι η προσβαλλομένη απόφαση στερείται νομίμου βάσεως, αφού δεν δέχθηκε το Εφετείο ότι η αναιρεσείουσα είχε την ιδιότητα του προστηθέντος από την εργοδότηδα (υπεργολάβο) του αναιρεσιβλήτου, πρέπει επίσης να απορριφθεί προεχόντως ως στηριζόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 1 παράγρ. 1 της με το Ν. 1398/83 κυρωθείσης συμβάσεως έργου, εργολάβος είναι η εταιρία "Ρ.Η.", που υπογράφει τη σύμβαση σαν ανάδοχος του έργου, καθώς και τρίτος που θα συνεργασθεί μαζί της υπό την μορφήν κοινοπραξίας για την εκτέλεση του έργου. Κατά τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα συνεργάστηκε σε κοινοπραξία με συγκεκριμένες άλλες εταιρείες για την εκτέλεση του με την σύμβαση αυτή αναληφθέντος έργου. Ενόψει αυτών, καθώς και της στην πρώτη σκέψη της παρούσας παρατεθείσας διατάξεως του άρθρου 2 παράγρ. 3 της ίδιας συμβάσεως έργου σχετικώς με την ευθύνη του εργολάβου για τον υπεργολάβο και το προσωπικό του τελευταίου, η αναιρεσείουσα, ως έχουσα την ιδιότητα του εργολάβου, νομιμοποιείτο παθητικώς στην ένδικη διαφορά. Συνεπώς, το πρώτο μέρος του ανωτέρω λόγου αναιρέσεως, με το οποίο προσάπτεται η από το άρθρο 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ. προβλεπομένη πλημμέλεια, δηλαδή ότι παρά το νόμο το Εφετείο δεν εκήρυξε απαράδεκτη την ένδικη αγωγή κατά το μέρος της που στρέφεται κατά της αναιρεσείουσας ως παθητικώς ανομιμοποίητη, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Ο ίδιος λόγος αναιρέσεως, κατά το δεύτερο μέρος του ότι παρά το νόμο το Εφετείο δεν απέρριψε ως απαράδεκτη την ένδικη αγωγή για το ότι αυτή καίτοι συνέτρεχε περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας δεν στράφηκε καθ' όλων των αναγκαστικών ομοδικών, πρέπει να απορριφθεί προεχόντως ως αόριστος, αφού δεν αναφέρεται ότι ο ισχυρισμός αυτός προβλήθηκε στο Εφετείο.